

محیط امنیتی جدید اروپایی و سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال ایران

نویسنده: یاسر نورعلی وند
ناشر: پژوهشکده مطالعات راهبردی
۱۳۹۹

فهم دقیق از چیستی و چرایی سیاست خارجی اتحادیه اروپا و قدرت های بزرگ اروپایی در قبال ایران در ادوار تاریخی مختلف، همواره هم نزد سیاستگذار و هم نزد پژوهشگران این حوزه، موضوعی با اهمیت راهبردی تلقی شده و این مهم پژوهشگران این حوزه را بر آن داشته تا از جنبه‌های مختلفی به بررسی این موضوع بپردازند.

در همین زمینه یکی از جدیدترین آثار کتاب «محیط امنیتی جدید اروپایی و سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا در قبال ایران» است که به قلم دکتر یاسر نورعلی وند و توسط انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی راهی بازار چاپ و نشر کشور شده‌است.

نگارنده در این کتاب تلاش کرده‌است از منطری جدید و در پرتو درک محیط‌امنیتی جدید اروپایی به بررسی سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا در قبال جمهوری اسلامی ایران بپردازد. در همین راستا، نگارنده پس از تعریف محیط امنیتی جدید اروپایی و مطالعه روندها، شاخص‌ها و ویژگی‌های این محیط، تأثیر آن را بر راهبرد امنیتی اتحادیه‌اروپا، نقش و جایگاه ایران در این محیط و مطالعه تأثیر این محیط بر سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا در قبال ایران را مورد مطالعه قرار داده‌است.

این اثر پژوهشی به این نتیجه رسیده که تغییر در محیط امنیتی اروپایی در سال‌های اخیر تحت‌تأثیر تهدیدها و بحران‌هایی چون بی‌ثباتی و ناامنی در خاورمیانه و شمال آفریقا، رشد فزاینده تروریسم و افراط‌گرایی، بحران مهاجرت و پناهجویی، رشد پوپولیسم و ملی‌گرایی افراطی در اروپا، برگزیت و به طور کلی به چالش کشیده شدن نظم امنیتی لیبرال، موجب تغییر اتحادیه اروپا در محیط امنیتی جدید خود شده‌است.

بخش اصلی پژوهش تحت عنوان «سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا در قبال ایران» در سه فصل به بررسی تأثیر محیط امنیتی جدید اروپایی بر رویکرد سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا در قبال جمهوری اسلامی ایران پرداخته‌است.

بر همین اساس، در فصل نخست این بخش، ابتدا نقش و جایگاه ایران در محیط امنیتی جدید اروپایی بررسی شده‌است، سپس در دو فصل بعدی رویکرد سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا در قبال ایران در محیط امنیتی کنونی و محیط امنیتی گذشته مورد بررسی و مقایسه قرار گرفته‌است.

در این چارچوب، فصل دوم به رویکرد سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا در قبال ایران در محیط امنیتی پسا جنگ سرد (۲۰۰۸-۱۹۹۱) و فصل سوم به رویکرد سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا در قبال ایران در محیط امنیتی جدید اروپایی (۲۰۰۸ تا ابتدای سال ۲۰۲۰) اختصاص یافته‌است.

مطالعه این کتاب به تصمیم‌گیران حوزه سیاست خارجی و پژوهشگران و دانشجویان حوزه روابط بین‌الملل به‌ویژه علاقه‌مندان به حوزه‌های مطالعاتی سیاست خارجی ایران و مطالعات اروپا کمک می‌کند که به درک بهتری از پویایی‌ها و تغییرات سیاست خارجی اتحادیه‌اروپا و قدرت‌های بزرگ اروپایی در قبال جمهوری اسلامی ایران دست‌یابند.

تعداد فزاینده‌ای از مردم در تلاش برای گرم نگه‌داشتن خود، جان‌شان را از دست داده‌اند. ساکنان تگزاس، با قفسه‌های خالی از اجناس در فروشگاه‌ها مواجه هستند

عکس:

gettyimages

نبرد تا آزادسازی هر وجب از خاک یمن ادامه دارد

سخنگوی جنبش انصار... یمن تأکید کرد اتفاقات مأرب بخشی از نبرد ملی برای آزادسازی کشور است و در برابر ادامه تجاوز و محاصره، ملت یمن برای ادامه مقابله و رویارویی تا آزادسازی هر وجب از خاک اشغالی عزم خود را جزم کرده‌است. استان مأرب در مرکز یمن و شرق استان صنعاء، پایتخت این کشور قرار دارد و با توجه به این‌که مقدار زیادی از نفت و گاز یمن در این استان مرکزی استخراج می‌شود، حائز اهمیت زیادی می‌باشد. /المسیره

سرمای بی سابقه در تگزاس جان ده‌ها نفر را گرفته‌است

دوئل تگزاسی‌ها با سرما

در حالی که حدود یک‌ماه از حضور رسمی جو بایدن، رئیس جمهوری ایالات متحده آمریکا در مسند قدرت می‌گذرد، وی با بحرانی به نام سرمای بی‌سابقه در تگزاس مواجه شده‌است. اگرچه جورج بوش، اوپاما، ترامپ و دیگر روسای جمهوری آمریکا بارها در قبال مدیریت بحران‌های طبیعی، ناتوان نشان داده‌اند اما به نظر می‌رسد این اتفاق کمی زودتر از دیگران برای بایدن رخ داده‌است. مناطق مختلف

ایالت تگزاس آمریکا پس از بارش شدید برف و یخبندان بی‌سابقه دچار فروپاشی شده‌است. ساکنان این مناطق به علت برف و بوران سخت، آب‌وبرق ندارند و برای دستیابی به مواد غذایی به مراکز فروش یوش می‌روند. واقعا در این ایالت بحران زده چه می‌گذرد؟ رسانه‌های غربی اعلام کرده‌اند بر اثر سرمای بی‌سابقه در تگزاس، ده‌ها نفر جان خود را از دست داده‌اند. آژانس مدیریت اضطراری فدرال روز شنبه اعلام کرد جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا «اعلامیه فاجعه بزرگ» را برای تگزاس تصویب کرد، زیرا این ایالت با قطعی گسترده برق و کمبود آب و یخزدگی در زمستان روبه‌روست.

محمد علیزاده

بخش بین‌الملل

پروفسور جان دان، استاد دانشگاه کمبریج انگلستان در مصاحبه اختصاصی با آکادمی هوش مالی:

مقصران کم سواد مالی مردم انگلیس مدرسه، دانشگاه و خانواده

از اهمیت بیشتری برخوردار است.

افزایش سواد مالی مردم چه ضرورتی دارد؟

اخیرا در زمینه افزایش سواد مالی مردم انگلستان تلاش هایی شده است. مؤسسه هایی تأسیس شده‌اند تا مهارت‌های مالی را به مردم آموزش دهند و آنها را توانمند کنند. میزان کنترل مردم بر امور زندگی شان اهمیت بسیاری دارد. استفاده از پول، مقدار پس انداز، هزینه‌کرد بهینه و کنترل منابع درآمد از جمله مهارت‌های مالی است که در خانواده یا مدرسه باید آموزش داده شود؛ البته بعضی افراد در یادگیری این مهارت‌ها باهوش‌ترند و عملکرد سریع‌تری دارند. مهم است مهارت‌های مالی که مردم را به سوی زندگی خوب سوق می‌دهد به شهروندان انگلیسی آموزش داده شود. بعضی از مدارس انگلستان در ارائه و آموزش این مهارت‌ها به دانش آموزان خوب عمل می‌کنند و برخی دیگر عملکرد خوبی ندارند. جالب اینجاست که مدارس با عملکرد خوب اغلب در مناطق ثروتمند و مدارس با عملکرد ضعیف در مناطق فقیرنشین کشور واقع شده است. به دلیل شکست سیاست‌های نظام آموزش کشور انگلستان کم است. آنها درباره بسیاری از امور مالی از جمله پس انداز، بیمه، سرمایه‌گذاری و نحوه استفاده از حساب‌های بانکی دانش چندان ندارند و مهارت‌شان کافی نیست. نداشتن مهارت‌های مالی، مردم را به شدت آسیب پذیر کرده و به همین دلیل، آنها نمی‌توانند زندگی شان را به درستی مدیریت کنند. فکرمی‌کنم تأثیر اقتصادی همه‌گیری کرونا

به خوبی نشان داد که آموزش سواد مالی به مردم چقدر مهم است. کسانی که زندگی معمولی دارند پس از شیوع کووید-۱۹ توانایی تطبیق پذیری با وضعیت موجود را ندارند. در واقع به آنها آموزش داده نشده در موقعیت‌های سخت، چطور خود را سازگار کنند و از عهده مدیریت امور مالی ببرایند. هرچه سواد مالی مردم بیشتر باشد، انعطاف پذیری مالی هم افزایش می‌یابد و این موضوع در دوران سخت، به‌ویژه همه‌گیری‌ها

از بین زنان و مردان انگلیسی، کدام گروه با سواد ترند؟

سطح سواد مالی زنان در جوامع مختلف، متفاوت

رویارویی جنگنده‌های نظامی چین و تایوان

نیروی هوایی تایوان برای عقب راندن ۱۱ هواپیمای نظامی چینی که به حریم هوایی جزایر تحت کنترل این کشور نزدیک شده بودند، چند جنگنده اعزام کرد. نیروی هوایی تایوان سپس جنگنده‌هایی را برای رهگیری و عقب راندن این هواپیماها از نزدیکی حریم هوایی جزایر وپراتاس» اعزام کرد. مطابق بیانیه صادر شده از سوی وزارت دفاع تایوان، نیروی دریایی چین نیز در این واقعه دخیل بوده‌است. جزایر پراتاس در شمال دریای جنوبی چین قرار دارد و تملک آن مورد مناقشه تایوان و چین قرار دارد. /رویتز

نابرابری در آمریکا در بحران‌های طبیعی هم خود را نشان می‌دهد

استفان لندمن، تحلیلگر آمریکایی در خصوص آسیب پذیری شدید افراد فقیر و پناهجویان (در جریان وقوع یخبندان در تگزاس) به جام جم می‌گوید: «نابرابری در آمریکا سال‌هاست به نقطه اوج خود رسیده‌است. ما رسماً مشاهده می‌کنیم که چگونه افراد فقیر و آسیب پذیر قربانی افراد ثروتمند و مناسبات اقتصادی و ساختاری در آمریکا می‌شوند. ما سال‌هاست به سوی نابرابری سخت‌تر و بزرگ‌تری پیش رفته ایم. این موضوع خود را در دوران شیوع کرونا نشان داد، جایی که افراد فقیر بیشتر از افراد ثروتمند قربانی شدند. در جریان بحران طبیعی جدید (در تگزاس) نیز دقیقاً شاهد همین روند هستیم.» لندمن تأکید می‌کند: «این روند در آمریکا دهه‌ها و سال‌هاست ادامه دارد و موضوعی ناملموس نیست. بهتر است بدانیم حتی پس از وقوع بحران‌هایی مانند بحران اقتصادی آمریکا، ثروتمندان قدرت و ابتکار عمل را در دست گرفته و در مقابل، افراد فقیر و آسیب پذیر به گوشه‌ای رانده یا قربانی شده‌اند.»

وضعیت فوق العاده در تگزاس

میلیون‌ها نفر در تگزاس با قطعی برق دست و پنجه نرم می‌کنند و بیش از نیمی از ایالت با اختلال در خدمات آب‌رسانی روبه‌رو شده‌است. در پی توفان زمستانی بی‌سابقه، کارکنان شهر هیوستون بطری‌های آب آشامیدنی را بیگان در اختیار افراد قرار دادند. پیشتر به ساکنان این شهر توصیه شده بود از آب جوشیده استفاده کنند. دولت فدرال قبلاً اعلامیه‌های اضطراری را برای تگزاس، اکلاهما و لوئیزیانا تصویب و اعلامی مانند ژراتور، پتو، آب و غذا را هفته گذشته به تگزاس ارسال کرده بود. بایدن قصد دارد به منظور ازبایی واکنش فدرال، به زودی از تگزاس دیدن کند. رئیس جمهوری گفت پس از اطمینان از حضورش در تلاش‌های مربوط به احیا و بازسازی، تصمیم نهایی را اتخاذ خواهند کرد. دولت همکاری نزدیکی با گرگ آبوت، فرماندار جمهوریخواه تگزاس، در زمینه مقابله با فاجعه داشته‌است.

خط و نشان شهردار تگزاس برای سرمازدگان

در این میان، شهردار تگزاس نه تنها به ابراز همدردی با سرمازدگان و آسیب دیدگان نپرداخته، بلکه تأکید کرده‌است برخی در این بحران محکوم به فنا و آسیب پذیری هستند و این یک موضوع طبیعی است. موضوعی طبیعی برای افرادی که ضعیف‌تر هستند. تیم بوید در یکی از پست‌های جنجالی فیس‌بوک

خود نوشته است: «تنها افراد و خانواده‌های

قوی از این شرایط سخت جان سالم به در خواهند برد و ضعیف‌ها خواهند مرد. کسی به شما مردم بهدکار نیست، وظیفه دولت ایالتی نیست که از مردم در این شرایط سخت حمایت کند. غرق شوید یا شنا کنید؛ انتخاب با شماست.» این اظهارات در حالی صورت می‌گیرد که بحران سراسر تگزاس را فراگرفته‌است. تعداد فزاینده‌ای از مردم در تلاش برای گرم نگه‌داشتن خود، جان‌شان را از دست داده‌اند. ساکنان تگزاس، با قفسه‌های خالی از اجناس در فروشگاه‌ها مواجه هستند. در هوستون یک بیمارستان به دلیل قطع آب جراحی‌های غیراضطراری را لغو کرده و برخی مراکز درمانی نیز تصمیم مشابهی را اتخاذ کرده‌اند. برخی کارشناسان معتقدند که شاید مدت زیادی طول بکشد تا پالایشگاه‌های نفت تگزاس که به دلیل توفان زمستانی به تعطیلی کشیده شده فعالیت عادی خود را آغاز کنند و همین امر سبب افزایش بهای سوخت در کل آمریکا خواهد شد.

مهاجرانی که در سکوت جان می‌دهند

آنچه در این میان، بیش از هر موضوع دیگری مورد توجه گروه‌های مستقل حقوق بشری قرار گرفته، وضعیت اسفبار مهاجران و پناهجویان در تگزاس می‌باشد. با وقوع سرما و یخبندان شدید، این افراد عملاً رها شده و برخی از آنها نیز

هستند، توانایی بیشتری برای پس انداز دارند و بیشتر پس انداز می‌کنند اما طبقه فقیر، توان کمتری برای پس انداز دارند و تغییر ناگهانی اوضاع، شوک بزرگی به آنها وارد می‌کند. همان طور که قبلاً اشاره کردم، یک سوم جمعیت انگلستان در واقع هیچ سهمی در اقتصاد کشور ندارند؛ بلکه کاملاً به آن وابسته‌اند. بنابراین، به حداقل امکانات رفاهی دولت نیاز دارند. دریافت کمک‌های دولت باعث می‌شود آنها گرسنه نباشند و نیازهای حداقلی شان رفع شود اما تعداد کسانی که در خیابان‌ها زندگی می‌کنند، به ۱۰ سال گذشته افزایش یافته که نتیجه مجموعه‌ای از سیاست‌های اشتباه دولت است. هرچند بخشی از این اتفاقات پیامد اقدامات و اشتباه‌های شخصی خود آنهاست، قطعاً شکست سیاست‌های دولت نقش پررنگ‌تری دارد. از سوی دیگر، طبقه ثروتمند نیز به همان اندازه مقصرند اما این کوتاهی، تأثیر چندانى بر آنها نمی‌گذارد و در معرض ریسک و خطر قرار نمی‌گیرند. بنابراین، تقابل چشمگیری در فرصت‌ها و تهدیدها به وجود می‌آید. به عقیده من، تجربه بلندمدت موجودیت دولت رفاه، فرهنگی را در میان مردم کمتر موفق کشور یا درواقع فقیر به وجود می‌آورد که باعث می‌شود کمتر تلاش کنند؛ چون در نهایت به آنها غذا داده می‌شود و زنده می‌مانند. این ساختار خطرناک به این دلیل به وجودآمده که فرصت‌های اندکی نصیب طبقه فقیر شده و به همین دلیل، آنها دلسرد شده‌اند. از این رو می‌شود از دو زاویه به این موضوع نگاه کرد؛ با این شکست را به بخشی از سیاست‌های دولت و سیاستمداران نسبت داد یا به اشتباه‌های شخصی مردم.